

رتبه ۱۱ جهانی تهران در رشد GDP گردشگری

بنگاه رسانه‌ای استرالیایی «تراولر» در گزارشی، با استناد به داده‌های «شورای جهانی سفر و گردشگری»، «سازمان جهانی گردشگری» و «مسترکارت» عملکرد اقتصادی شهرهای جهان در حوزه گردشگری را بررسی کرده و از مشارکت آنها در تولید ناخالص داخلی سخن گفته است. بر اساس این گزارش، تولید ناخالص داخلی پایتخت کشورمان در صنعت گردشگری و در سال ۲۰۱۷ به میزان ۹ درصد افزایش پیدا کرده است و این رقم تهران را در رتبه یازدهم شهرهای جهان از حیث بیشترین رشد در تولید ناخالص داخلی حاصل شده از صنعت توریسم قرار داده است. با این حال این گزارش شهرها را بر مبنای دیگری همچون «سهم صنعت گردشگری در تولید ناخالص داخلی شهر»، «سهم تولید ناخالص داخلی صنعت گردشگری یک شهر در تولید ناخالص داخلی صنعت گردشگری یک کشور» و «همچنین پربازدیدترین شهرهای جهان» نیز رتبه‌بندی کرده که در هیچ‌کدام از این موارد نام شهرهای ایرانی میان رتبه‌های برتر به‌چشم نمی‌خورد.

وابسته‌ترین شهرها به توریسم

نشریه «تراولر» در بخشی از این گزارش، به بررسی شهرهایی پرداخته که صنعت گردشگری آنان بالاترین سهم‌ها را در تولید ناخالص داخلی شهر خود داشته‌اند. این گزارش به یافته‌های «شورای جهانی سفر و گردشگری» استناد می‌کند و بر اساس آن، شهر کانکون در مته‌ایلیه شرقی مکزیک از این حیث رتبه اول را در سال ۲۰۱۷ و در میان شهرهای جهان کسب کرده است. سهمگردشگری از GDP این شهر ۴۹/۶۰ درصد است و این شهر را که شاید تا دهه ۷۰ میلادی روستایی دورافتاده و مناسب برای ماهیگیری بود با اختلاف بسیار زیادی بالاتر از دیگر شهرهای جهان در جایگاه نخست قرار داده است. در رتبه دوم این فهرست شهرمراکش قرار گرفته که صنعت سفر و گردشگری سهم ۳۰/۲۰ درصدی از کل تولید ناخالص داخلی در این شهر دارد. همچنین در سال ۲۰۱۷ صنعت گردشگری در منطقه خودمختار ماکائو در جنوب چین سهمی ۲۹/۳۰ درصدی، در اورلاندو سهمی ۱۸/۷۰ درصدی و در آنتالیا سهمی ۱۷/۶ درصدی از کل تولید ناخالص داخلی شهر داشته و از این حیث، این شهر را در رتبه‌های سوم تا پنجم جهان قرار داده است.

عوااید اقتصادی حاصل از گردشگرانی که برای گذراندن تعطیلات خود به آنتالیا سفر می‌کنند اهمیت بالایی در اقتصاد این شهر و ترکیه دارد. درآمدی که به مدت چند سال و در پی بروز بحران‌هایی همچون وقوع کودتای نافرجام در این کشور، بروز تنش در روابط با روسیه که سال‌ها مبدا برتر گردشگران ورودی به ترکیه بوده و همچنین وقوع چند حمله تروریستی در خاک این کشور شدیداً دچار رکود شد، اما آمارها گواهی می‌دهند که از سال ۲۰۱۷ این رکود پایان یافته و صنعت توریسم در ترکیه و خصوصاً آنتالیا در مسیر احیا قرار گرفته است. همچنین گردشگری در شهر دوبروونیک کرواسی، ۱۷/۴ درصد از تولید ناخالص داخلی این شهر را رقم زده و از این لحاظ این شهر در رتبه ششم دنیا قرار گرفته است. رتبه‌های هفتم تا دهم بیشترین نقش‌آفرینی توریسم در GDP نیز به لاس‌وگاس، ونیز، دبی و بانکوک تعلق گرفته است. در میان این شهرها، بانکوک در سال ۲۰۱۷ و با پذیرش ۲۰/۰۵ میلیون گردشگر خارجی برای دومین سال پیاپی پربازدیدترین شهر جهان شد و دبی نیز با درآمد ۲۹/۷۰ میلیارد دلاری از محل گردشگری، با اختلافی فاحش نسبت به رتبه دوم عنوان پردرآمدترین شهر جهان در حوزه توریسم را در این سال به‌خود اختصاص داد.

«تراولر» در این گزارش تصریح کرد که البته رشد پرسرعت حوزه گردشگری در جهان همه‌جا مورد استقبال قرار نگرفته و در شهرهایی موجب بروز تنش میان جوامع محلی و گردشگران بازدیدکننده شده است. در یک سال اخیر شهرهای ونیز، بارسلونا، لیسبون، دوبروونیک

و آمستردام از این لحاظ خبرساز شده‌اند اما نکته جالب این است که اقتصاد دو شهر ونیز و دوبروونیک وابستگی بالایی به سفر و بازدید این گردشگران دارد. سهم گردشگری از GDP ونیز در سال ۲۰۱۷ رقم قابل توجه ۱۱/۴ درصد بوده و ۱۲/۴ درصد از ساکنان این شهر شغلی مرتبط با حوزه توریسم دارند. در این خصوص و در میان شهرهای جهان تنها دو شهر کانکون و ماکائو که به ترتیب ۳۷/۷ درصد و ۲۷/۶ درصد از ساکنان آن شاغل در حوزه گردشگری هستند بالاتر از ونیز قرار گرفته‌اند.

سردمداران بیشترین رشد

این رسانه استرالیایی همچنین در بخش دیگری از گزارش خود، شهرهایی را فهرست کرده که تولید ناخالص داخلی حاصل شده از صنعت گردشگری آنان در سال ۲۰۱۷ بیشترین رشد را داشته است؛ جایی که نام تهران نیز با ثبت رشد ۹ درصدی در این خصوص در رتبه یازدهم به چشم می‌خورد. در رتبه نخست این فهرست، قاهره قرار دارد که GDP حاصل شده از سفر گردشگران به آن در سال ۲۰۱۷ رشدی ۳۴/۴ درصدی داشته است. این آمار نشان می‌دهد پایتخت مصر که با وقوع ناآرامی‌ها و انقلاب در این کشور و همچنین وقوع چند حمله تروریستی در خاک آن سال‌های پرنوسان و آمیخته به رکودی را به لحاظ گردشگری پشت سر گذاشت، اکنون در مسیر احیا و رشد مجدد قرار گرفته است.

در میان ۱۰ رتبه برتر این فهرست نام دو شهر از ترکیه، یکی استانبول با رشد ۱۳/۱ درصدی در رتبه سوم و دیگری آنتالیا با رشد ۹/۲ درصدی در رتبه دهم نیز به چشم می‌خورد که بازتاب دیگری از پاگیری مجدد توریسم در ترکیه و خصوصا این دو شهر است. ماکائو با ثبت رشدی معادل ۱۴/۲ درصد در GDP حاصل از گردشگری، در رتبه دوم این فهرست قرار گرفته و دوبلین نیز با حصول رشد ۱۱/۵ درصدی رتبه چهارم این فهرست را به خود اختصاص داده است. در این رده‌بندی، رتبه‌های پنجم تا نهم را شهرهای شرق آسیا قبضه کرده‌اند. مانیل، پایتخت فیلیپین، ۱۱ درصد GDP حاصل از گردشگری خود را در سال ۲۰۱۷ افزایش داده است و شهرهای چینی چونگ کینگ، پکن، شانگهای و گوانگژو نیز به ترتیب موفق به ثبت رشدهایی معادل ۱۱/۳ درصد، ۱۰/۷ درصد، ۱۰/۵ درصد و ۱۰/۳ درصد شده‌اند.

دیگر یافته‌های جالب

«تراولر» در بخش دیگری از گزارش خود به آمارهای دیگری نیز اشاره کرده که ممکن است دور از انتظار به نظر برسد. از جمله اینکه شهر لاگوس واقع در نیجریه، پایتخت گردشگری تجاری دنیا است؛ بنا به آمار، ۷۱/۱ درصد از درآمد این شهر در حوزه گردشگری از تاجران کسب می‌شود که با اهداف تجاری به لاگوس سفر می‌کنند. در این فهرست و به ترتیب استکهلم، ریاض، کیپ‌تاون و تورنتو رتبه‌های دوم تا پنجم را تکمیل کرده‌اند. همچنین یک یافته آماری جالب توجه، میزان وابستگی اندک تولید ناخالص داخلی شهرهای لس‌آنجلس و لندن به حوزه توریسم است. گردشگری تنها رقم‌زننده ۱/۶ درصد از GDP لس‌آنجلس است و هرچند یافته‌های «مسترکارت» نشان می‌دهد لندن در سال ۲۰۱۷ دومین شهر پربازدید جهان با پذیرش ۱۹/۸۳ میلیون گردشگر و سومین شهر پردرآمد جهان در صنعت گردشگری با کسب ۱۷/۴۵ میلیارد دلار از گردشگران خود در سال ۲۰۱۷ بوده، اما صنعت توریسم تنها ۲ درصد از تولید ناخالص داخلی این شهر را تشکیل داده است.

گزارش «تراولر» همچنین در ادامه خاطرنشان کرده که به رغم شکوفایی گردشگری در شهرهای چین، اکثریت متقاضیان سفر به این شهرها شهروندان چینی هستند و بیشتر درآمد شهرهای این کشور در حوزه توریسم از محل گردشگران داخلی کسب می‌شود. بنا به

داده‌های آماری، ۹۵ درصد از درآمد چونگ‌کینگ در گردشگری، ۹۰ درصد از درآمد گوانگژو در گردشگری، ۸۷/۶ درصد از درآمد شانگهای در گردشگری، ۸۷/۴ درصد از درآمد پکن در گردشگری و ۸۳/۳ درصد از درآمد چنگدو در گردشگری از سفر شهروندان چینی به این شهرها حاصل شده و این کشور هم‌اکنون دوران خوبی را به‌لحاظ گردشگری داخلی تجربه می‌کند. «تراولر» همچنین در این گزارش به پیش‌بینی «شورای جهانی سفر» نیز اشاره کرد که به‌موجب آن طی ۱۰ سال آینده چونگ‌کینگ با ۹/۲ درصد رشد، بیشترین افزایش را در تولید ناخالص داخلی در گردشگری شهرهای چینی کسب می‌کند. اما در طرف دیگر، پایتخت جمهوری ایرلند قرار دارد. دویلین ۹۶/۷ درصد از درآمد خود در صنعت توریسم را از رهگذر سفر گردشگران خارجی به این شهر کسب می‌کند که البته آمار چندان عجیبی برای کشوری با وسعت جمهوری ایرلند تلقی نمی‌شود.

یک آمار قابل توجه دیگر نیز تعداد افراد شاغل در شهرها در حوزه‌های مرتبط با گردشگری است و از این حیث جاکارتا با برخورداری از تعداد یک میلیون و ۱۷۲ هزار فرد شاغل در این حوزه، رتبه نخست را به خود اختصاص داده و تنها شهری است که بیش از یک میلیون فرد شاغل در صنعت توریسم دارد. در رتبه دوم این فهرست و با اختلافی قابل توجه، پکن قرار دارد که ۸۹۲ هزار نفر از ساکنان آن شغلی مرتبط با گردشگری دارند.

بیشترین رشد در GDP حاصل از گردشگری میان شهرهای جهان در سال ۲۰۱۷ (درصد)			
رتبه	شهر	کشور	میزان رشد
۱	قاهره	مصر	۳۴/۴
۲	ماکائو	چین (خودمختار)	۱۴/۲
۳	استانبول	ترکیه	۱۳/۱
۴	دویلین	جمهوری ایرلند	۱۱/۵
۵	چونگ‌کینگ	چین	۱۱/۳
۶	مانیل	فیلیپین	۱۱
۷	پکن	چین	۱۰/۷
۸	شانگهای	چین	۱۰/۵
۹	گوانگژو	چین	۱۰/۳
۱۰	آنتالیا	ترکیه	۹/۲
۱۱	تهران	ایران	۹
۱۲	جاکارتا	اندونزی	۸/۷
۱۳	دوبروونیک	کرواسی	۸/۴
۱۴	هوشی‌مین	ویتنام	۸/۳
۱۵	توکیو	ژاپن	۸/۳